

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ

พัฒนาบุคลากรหลักเพื่อสร้างความเข้าใจ

เรื่อง การนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ไปสู่การปฏิบัติ

ทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๔ - ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมจอมเทียนปาล์มบีช พัทยา จังหวัดชลบุรี

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๐ - ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๕ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมเจริญธานีขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
www.academic.obec.go.th

คำนำ

ภายหลังจากกระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ รวมทั้งประกาศ เรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สร้างความเข้าใจผ่าน video conference เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้เกี่ยวข้อง และผู้สนใจ ได้รับทราบพร้อมกัน และยังสามารถทบทวนซ้ำได้

อย่างไรก็ตาม การนำไปสู่การปฏิบัติ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีพี่เลี้ยงให้คำชี้แนะเมื่อเกิดข้อสงสัย และหรือร่วมกระบวนการทบทวน ปรับปรุงหลักสูตร ดังนั้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา โดยกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ จึงร่วมมือกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดประชุมปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรหลักเพื่อสร้างความเข้าใจการนำมาตราฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดจัด ๓ ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๔ - ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมจอมเทียนปาล์มบีช พัทยา จังหวัดชลบุรี

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๐ - ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๕ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมเจริญธานีขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เข้าใจในการนำหลักสูตรแกนกลางไปสู่กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอด ชี้แนะให้กับสถานศึกษาได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ขอขอบคุณทุกหน่วยงาน และทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วม ให้เอกสารฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
๑. ความเป็นมาของการปรับหลักสูตร	๑
๒. กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	๓
๓. องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา	๔
๔. ส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา	๕
๕. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	๘
๖. คำอธิบายรายวิชา	๒๑
๗. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๒๔
๘. โครงสร้างรายวิชา	๒๗
๙. การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ภาคผนวก	๒๘ ๒๙

๑. ความเป็นมาของการปรับหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เริ่มใช้ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรและโรงเรียนที่มีความพร้อม ในปีการศึกษา ๒๕๕๒ และเริ่มใช้ในโรงเรียนทั่วไปในปีการศึกษา ๒๕๕๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้ดำเนินการติดตามผลการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ในหลายรูปแบบ ทั้งการประชุมรับฟังความคิดเห็น การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียน การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา รายงานผลการวิจัยของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ผลจากการศึกษา พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีข้อดีในหลายประการ เช่น กำหนดเป้าหมายการพัฒนาไว้ชัดเจน มีความยืดหยุ่นเพียงพอให้สถานศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาได้ สำหรับปัญหาที่พบส่วนใหญ่เกิดจากการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาและในห้องเรียน

นอกจากนี้ การศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับ ทิศทาง กรอบยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ พบว่า ประเด็นสำคัญเพื่อแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้ อย่างแท้จริง คือ การเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ดังนั้น การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคนให้สามารถ ปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนให้มีการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รวมทั้ง สาระ เทคโนโลยี โดยมอบหมายให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ดำเนินการปรับปรุง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระเทคโนโลยี และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการ ปรับปรุง สาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ ยังคงหลักการและโครงสร้างเดิมของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คือ ประกอบด้วย ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ แต่มุ่งเน้นการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ คำนึงถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีทักษะที่จำเป็น สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นสำคัญ เตรียมผู้เรียนให้ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งจะประกอบอาชีพ เมื่อจบการศึกษา หรือสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้

กรอบในการปรับปรุง คือ ให้มีองค์ความรู้ที่เป็นสากลเทียบเท่านานาชาติ ปรับ มาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัดให้ มีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน สอดคล้องและเชื่อมโยงกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี เข้าด้วยกัน จัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในแต่ละระดับชั้นตามพัฒนาการแต่ละช่วงวัย ย ให้มีความ เชื่อมโยงความรู้และกระบวนการเรียนรู้ โดยให้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด สาระสำคัญของการปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

๑.๑ จัดกลุ่มความรู้ใหม่และนำทักษะกระบวนการไปบูรณาการกับตัวชี้วัด เน้นให้ผู้เรียนเกิด การคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และมีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

๑.๒ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสำหรับผู้เรียนทุกคน ที่เป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น

๑.๓ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ กำหนดตัวชี้วัด เป็นรายปี เพื่อเป็นแนวทางให้ สถานศึกษาจัดตามลำดับการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามสถานศึกษาสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนไหลระหว่างปีได้ตาม ความเหมาะสม

๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้เพิ่มสาระเทคโนโลยี ซึ่งประกอบด้วย การ ออกแบบและ เทคโนโลยี และวิทยาการคำนวณ ทั้งนี้เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการสาระทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กับกระบวนการเชิงวิศวกรรม ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา

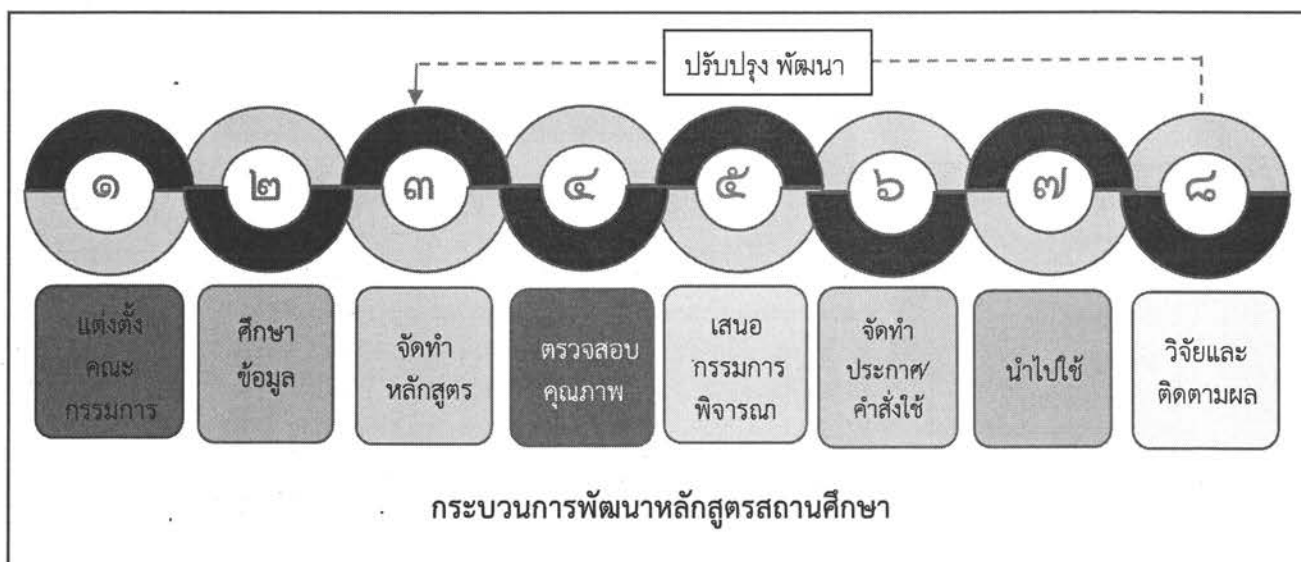
๓. สาระภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้ปรับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัย มีองค์ความรู้ที่ เป็นสากล เพิ่มความสามารถ ทักษะ และกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ที่ชัดเจนขึ้น

๒. กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา และคณะทำงาน
๒. ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชน
๓. จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ ประกอบสำคัญ ดังนี้ ส่วนนำ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผล และเกณฑ์การจบการศึกษา
๔. ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้อง และความเหมาะสม
๕. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ให้นำข้อเสนอแนะไปพิจารณาปรับปรุงก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตร
๖. จัดทำเป็นประกาศหรือคำสั่งเรื่องให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและประธานกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม หรือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม
๗. ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปกำหนดโครงสร้างราย วิชา และออกแบบหน่วยการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย
๘. วิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตร ดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ เพื่อนำผลจากการติดตามมาใช้เป็นข้อมูลพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

นำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ มา
เทียบกับหลักสูตรแกนกลาง ส่วนที่
ปรับปรุง แล้วปรับหลักสูตร
สถานศึกษาให้สอดคล้องกัน

๓. องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา

องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

๑. ส่วนนำ ข้อมูลในส่วนนี้ช่วยให้ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง ทราบถึงเป้าหมายโดยรวมของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ ความนำ วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๒. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา เป็นส่วนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาที่จัดสอนในแต่ละปี/ ภาคเรียน ประกอบด้วยรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพร้อมทั้งจำนวนเวลาเรียน หรือหน่วยกิตของรายวิชาเหล่านั้น (โครงสร้างเวลาเรียน และโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี)

๓. คำอธิบายรายวิชา ส่วนนี้เป็นรายละเอียดที่ช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนจะเรียนรู้อะไรจากรายวิชานั้นๆ ในคำอธิบายรายวิชาจะประกอบด้วยรหัสวิชา ชื่อรายวิชา ประเภทรายวิชา (พื้นฐาน/เพิ่มเติม) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นที่สอน พร้อมทั้งคำอธิบายให้ทราบว่าเมื่อเรียนรายวิชา นั้นแล้วผู้เรียนจะมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะหรือเจตคติอะไร ซึ่งอาจจะระบุให้ทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ หรือประสบการณ์สำคัญที่ผู้เรียนจะได้รับด้วยก็ได้

๔. เกณฑ์การจบการศึกษา เป็นส่วนที่สถานศึกษากำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะจบการศึกษาในแต่ละระดับ โดยพัฒนาเกณฑ์ดังกล่าวให้สอดคล้องสัมพันธ์กับเกณฑ์การจบหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลาง และสถานศึกษาจะต ้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อใช้ ควบคุม กับหลักสูตรสถานศึกษา

๕. ส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา

แนวการเขียนปก ประกาศ/คำสั่ง และส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

๑. ปกหลักสูตรสถานศึกษา ควรประกอบไปด้วยตราสัญลักษณ์ของโรงเรียน ชื่อโรงเรียน ปี พ.ศ. ที่เริ่มใช้หลักสูตร และหน่วยงานที่โรงเรียนสังกัด หากหลังจากใช้ไประยะหนึ่งแล้วสถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตร ให้ปรับเปลี่ยนปี พ.ศ. ใหม่ให้สอดคล้องกับปีที่ปรับปรุง

ตัวอย่างปกหลักสูตรสถานศึกษา

 <p>ตราโรงเรียน</p>
<p>หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียน..... พุทธศักราช.....(ปีที่เริ่มใช้) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑</p>
<p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>

 <p>ตราโรงเรียน</p>
<p>หลักสูตรโรงเรียน..... พุทธศักราช.....(ปีที่เริ่มใช้) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑</p>
<p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>

ปกหลักสูตรควรมี
องค์ประกอบสำคัญ ส่วนการ
ออกแบบ สถานศึกษาทำได้
ตามความเหมาะสม

๒. ประกาศหรือคำสั่งให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา หลังจากคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน เห็นชอบแล้ว ให้จัดทำประกาศหรือคำสั่งโดยผู้บริหารสถานศึกษาและประธานกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม หรือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ลงนามแต่เพียงผู้เดียว

ตัวอย่างประกาศโรงเรียน

	
ประกาศโรงเรียน..... เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียน.....พุทธศักราช..... ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ -----	ประกาศโรงเรียน..... เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียน.....พุทธศักราช..... ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ----- ....
ทั้งนี้ หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ..... จึงประกาศให้ใช้ หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่...เดือน...พ.ศ..... ..... (.....) (.....) ประธานคณะกรรมการ ผู้อำนวยการโรงเรียน	ทั้งนี้ หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่..... เดือน ..... พ.ศ..... จึงประกาศให้ใช้หลักสูตร โรงเรียนตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่...เดือน...พ.ศ..... ..... (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

๓. ความนำ เขียนแสดงให้เห็นความเชื่อมโยง ระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระ ภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฉบับปรับปรุง พ .ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้ง คำสั่งและประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น จุดเน้น และความต้องการของโรงเรียน

๔. วิสัยทัศน์โรงเรียน เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ เอกลักษณะของโรงเรียนเพื่อสร้างศรัทธา จุดประกายความคิดในการพัฒนาองค์กร และคุณภาพผู้เรียน ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น จุดเน้น และความต้องการของโรงเรียน มีแนวทางการกำหนด ดังนี้

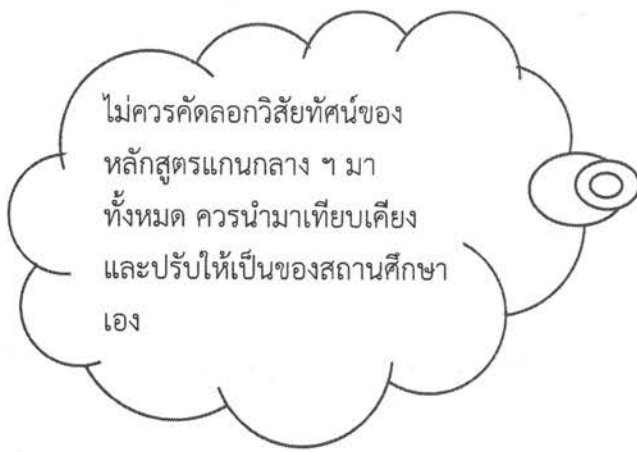
๔.๑ ศึกษาข้อมูล ต่อไปนี้

- ๑) ศึกษา วิเคราะห์ วิสัยทัศน์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
- ๒) ศึกษากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
- ๓) ศึกษาข้อมูลความต้องการ จุดเน้นของท้องถิ่นและโรงเรียน

๔.๒ กำหนดคำสำคัญที่มุ่งบอกถึงเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดหมายของหลักสูตร

๔.๓ ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่สมบูรณ์ ควรประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

- ๑) สอดคล้องกับจุดหมาย หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
- ๒) สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
- ๓) แสดงภาพอนาคตของผู้เรียนที่ครอบคลุมสภาพความต้องการของโรงเรียนชุมชน และท้องถิ่น
- ๔) ใช้ภาษากระทัดรัด ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นสมรรถนะจำเป็นพื้นฐาน ๕ ประการที่ผู้เรียนพึงมี ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โรงเรียนอาจจะเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดไว้ ๘ ประการ เป็นคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอาจจะเพิ่มเติมตามจุดเน้นของโรงเรียนได้ตามความเหมาะสม

๕. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จะต้องจัดทำ ๒ ส่วน ได้แก่ โครงสร้างเวลาเรียน และ โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี โดยพิจารณาจากข้อมูล ต่อไปนี้

๑. เวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด

ภายหลังจากประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ได้มีคำสั่ง ประกาศ และหนังสือราชการ เกี่ยวกับโครงสร้างเวลาเรียนอยู่หลายฉบับ ซึ่งบางฉบับยังมีผลบังคับใช้ และบางฉบับยกเลิกไปแล้ว รายละเอียดในภาคผนวก โดยสรุปดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน										
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	
	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖	ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม. ๔ - ๖	
● กลุ่มสาระการเรียนรู้											๖๐ ๖๐ ๖๐ ๖๐
ภาษาไทย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)	
คณิตศาสตร์	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)	
วิทยาศาสตร์	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)	
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๖๐ (๔ นก.)	๑๖๐ (๔ นก.)	๑๖๐ (๔ นก.)	๓๒๐ (๘ นก.)	
- ประวัติศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	
- ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม - หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)	
- เศรษฐศาสตร์											
- ภูมิศาสตร์											
สุขศึกษาและพลศึกษา	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	
ศิลปะ	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	
การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	
ภาษาต่างประเทศ	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)	
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๘๐ (๒๒ นก.)	๘๘๐ (๒๒ นก.)	๘๘๐ (๒๒ นก.)	๑,๖๘๐ (๔๑ นก.)	
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๓๖๐	
● รายวิชา / กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตาม ความพร้อมและจุดเน้น	ปีละไม่น้อยกว่า ๔๐ ชั่วโมง						ปีละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง			ไม่น้อยกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมง	
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชั่วโมง / ปี						ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ชั่วโมง / ปี			รวม ๓ ปี ไม่น้อยกว่า ๓,๖๐๐ ชั่วโมง	

หมายเหตุ ๑. ชั้น ป.๑ - ๓ อาจจัดเวลาเรียนเพิ่มเติมให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐาน
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์

๒. การจัดสรรเวลาเรียนในรายวิชาพื้นฐาน ผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่หลักสูตรแกนกลาง ฯ กำหนด
๓. การจัดเวลาเรียนต้องให้สอดคล้องกับเกณฑ์การจบ และคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน
๔. วิชาหน้าที่พลเมือง สถานศึกษาทุกแห่งยังคงต้องจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง เป้าหมายของการจัด คือ การส่งเสริมการสร้างความเป็นพลเมืองดีของชาติตามความพร้อม และบริบทของสถานศึกษา โดยมีทางเลือกในการจัดการเรียนการสอน ๔ ทางเลือก ดังนี้
- ๑) เพิ่มวิชาหน้าที่พลเมืองในหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (วัดผลรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง)
  - ๒) บูรณาการกับการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นทั้งรายวิชาพื้นฐาน หรือเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (วัดผลรวมอยู่ในรายวิชานั้น ๆ)
  ๓. บูรณาการกับการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (วัดผลรวมอยู่ในรายวิชานั้น ๆ)
  ๔. บูรณาการการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรม/โครงการ/โครงงานหรือวิถีชีวิตประจำวันในโรงเรียน (วัดผล ผ่าน - ไม่ผ่าน ตามลักษณะของกิจกรรม)
- ทั้งนี้ สถานศึกษาคควรระบุได้ว่าจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมืองในลักษณะใด ผลการจัดบรรลุเป้าหมายหรือไม่
๕. การเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ระดับประถมศึกษาให้เรียนสาระประวัติศาสตร์ ๔๐ ชม./ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๔๐ ชม./ปี (๓ นก.) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๕๐ ชม./๓ ปี (๒ นก.)
๖. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สถานศึกษาทุกแห่งยังคงต้องจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในชั้น ป.๑ - ๓ จำนวน ๒๐๐ ชม./ปี โดยเสนอทางเลือก ๒ ทาง ดังนี้
- ๑) จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นรายวิชาพื้นฐาน จำนวน ๒๐๐ ชม./ปี
  - ๒) จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นรายวิชาพื้นฐาน อย่างน้อย ๑๒๐ ชม./ปี และจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ๘๐ ชม./ปี รวมเวลาเรียนภาษาอังกฤษทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ ชม./ปี

๒. จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และลักษณะตัวชี้วัด

๒.๑ จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ศึกษาและพิจารณาจำนวนตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อการกำหนดเวลาเรียนในแต่ละวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างเหมาะสม สำหรับจำนวนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) มีดังนี้

คณิตศาสตร์พื้นฐาน															
ชื่อสาระ	มาตรฐานการเรียนรู้		จำนวนตัวชี้วัดแต่ละระดับ/แต่ละสาระ												รวม จำนวน ตัวชี้วัด
	จำนวน มาตรฐาน	รหัส มาตรฐาน	ประถมศึกษา						ม.ต้น			ม.ปลาย			
			ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4	ม.5	ม.6	
1. จำนวนและพีชคณิต	3	ค 1.1	5	8	11	16	9	12	3	2	-	1	1	-	68
		ค 1.2	1	-	1	-	-	1	-	2	2	-	2	-	9
		ค 1.3	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	1	-	7
2. การวัดและเรขาคณิต	2	ค 2.1	2	6	13	3	4	3	-	2	2	-	-	-	35
		ค 2.2	1	1	1	2	4	4	2	5	3	-	-	-	23
3. สถิติและความน่าจะเป็น	2	ค 3.1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	-	-	1	12
		ค 3.2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	3
	7	-	10	16	28	22	19	21	9	12	12	3	4	1	157
	รวมตัวชี้วัด		116						33			8			

วิทยาศาสตร์พื้นฐาน															
ชื่อสาระ	มาตรฐานการเรียนรู้		จำนวนตัวชี้วัดแต่ละระดับ/แต่ละสาระ												รวม จำนวน ตัวชี้วัด
	จำนวน มาตรฐาน	รหัส มาตรฐาน	ประถมศึกษา						ม.ต้น			ม.ปลาย			
			ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4	ม.5	ม.6	
1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ	3	ว 1.1	2	-	-	-	4	-	-	-	6	4	-	-	16
		ว 1.2	2	3	4	1	-	5	18	17	-	12	-	-	62
		ว 1.3	-	1	-	4	2	-	-	-	11	6	-	-	24
2. วิทยาศาสตร์ กายภาพ	3	ว 2.1	2	4	2	4	4	1	10	6	8	-	25	-	66
		ว 2.2	-	-	4	3	5	1	1	15	-	-	10	-	39
		ว 2.3	1	2	3	1	5	8	7	6	21	-	12	-	66
3. วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ	2	ว 3.1	2	-	3	3	2	2	-	-	4	-	-	10	26
		ว 3.2	1	2	4	-	5	9	7	10	-	-	-	14	52
4. เทคโนโลยี	2	ว 4.1	-	-	-	-	-	-	5	5	5	5	1	-	21
		ว 4.2	5	4	5	5	5	4	4	4	4	1	1	1	43
	10	-	15	16	25	21	32	30	52	63	59	28	49	25	415
	รวมตัวชี้วัด		139						174			102			

๒.๒ ลักษณะตัวชี้วัด

การทำความเข้าใจลักษณะตัวชี้วัดเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจกำหนดรายวิชา โดยศึกษาความยากง่าย และลำดับความต่อเนื่องสัมพันธ์ของแต่ละตัวชี้วัด ตัวอย่างการบันทึกการศึกษา มีดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....		ชั้น.....
ภาคเรียนที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๒	
วิชา.....จำนวน.....หน่วย กิต		
สาระ..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด.....	สาระ..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด.....	
สาระ..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด.....	สาระ..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด.....	
สาระ..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด.....	สาระ..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด.....	
สาระ..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด.....	สาระ..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด..... มาตรฐาน..... ตัวชี้วัด.....	

๓. เป้าหมาย จุดเน้น การพัฒนาผู้เรียนของท้องถิ่นและของโรงเรียน

เพื่อให้การจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตาม ที่ท้องถิ่นและโรงเรียน
ต้องการ ดังนั้น โรงเรียนควรพิจารณากำหนดรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโครงสร้างหลักสูตร

สถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมาย /จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนของกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น (จัดทำโดยเขตพื้นที่การศึกษา) และความต้องการ/จุดเน้นของโรงเรียน

๔. ระเบียบ แนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่

๔.๑ การกำหนดรายวิชา สถานศึกษาจะต้องนำความรู้และทักษะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละ “กลุ่มสาระการเรียนรู้” (Learning areas) ไปจัดทำเป็น “รายวิชา” (Courses) โดยตั้งชื่อรายวิชาให้สะท้อนสิ่งที่สอนในรายวิชานั้น ๆ กำหนดรหัสวิชา รวมทั้งระบุจำนวนเวลาเรียน หรือจำนวนหน่วยกิต ของรายวิชาเหล่านั้นกำกับไว้ด้วย ทั้งนี้ระดับประถมศึกษาจัดทำรายวิชาเป็นรายปี ระดับมัธยมศึกษาจัดทำเป็นรายภาคเรียน

๔.๒ ประเภทของรายวิชา มีดังนี้

๑) รายวิชาพื้นฐาน: เป็นรายวิชาที่เปิดสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเรียนรู้ การตั้งชื่อรายวิชาพื้นฐานควรสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือสะท้อนถึงจุดเน้นและเนื้อหาสาระที่สอน และระดับความยากง่ายของสิ่งที่สอนในรายวิชานั้น

๒) รายวิชาเพิ่มเติม : เป็นรายวิชาที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถเปิดสอนเพิ่มเติมจากสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน หรือความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการกำหนด “ผลการเรียนรู้” เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับเกณฑ์การจบ การศึกษา สำหรับชื่อรายวิชาเพิ่มเติมนั้น ควรสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือสะท้อนถึงจุดเน้นและเนื้อหาสาระที่สอน และระดับความยากง่ายของสิ่งที่สอนในรายวิชานั้น

๔.๓ การจัดรายวิชา

๔.๓.๑ ระดับประถมศึกษา

รายวิชาพื้นฐาน

๑. ให้สถานศึกษาจัดรายวิชาพื้นฐานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มละ ๒ รายวิชาต่อปี ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กำหนดเป็นรายวิชาสังคมศึกษา และรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยรายวิชาประวัติศาสตร์ให้จัดการเรียนการสอน ๔๐ ชั่วโมงต่อปี

๒. สาระเทคโนโลยี เป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จึงจัดอยู่ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ โดยไม่แยกเป็นรายวิชาเฉพาะ

รายวิชาเพิ่มเติม

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนโดยจัดเป็นรายปี และมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ

๔.๓.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายวิชาพื้นฐาน

- ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อาจจัดได้มากกว่า ๑ รายวิชาในแต่ละภาค/ปี

- สามารถจัดรายวิชาพื้นฐานใน ๑ ภาคเรียน ให้เรียนครบ/ไม่ครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ แต่เมื่อจบหนึ่งปีการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

- กำหนดให้ ๑ รายวิชา มีค่าน้ำหนัก ไม่น้อยกว่า ๐.๕ หน่วยกิต (๑ หน่วยกิต คิดเป็น ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน) และเมื่อรวมจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว ต้องมีเวลาเรียนรวม ๘๘๐ ชั่วโมงต่อปี (๒๒ หน่วยกิต)

- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้จัดสาระประวัติศาสตร์ เป็นรายวิชาเฉพาะ ภาคเรียนละ ๑ รายวิชา (๐.๕ หน่วยกิต) ทุกภาคเรียน รวม ๒ รายวิชา (๓.๐ หน่วยกิต)

รายวิชาเพิ่มเติม

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนโดยจัดเป็นรายภาค และมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ

๔.๓.๓ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายวิชาพื้นฐาน

- ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ อาจจัดได้มากกว่า ๑ รายวิชา โดยภายใน ๓ ปี ต้องครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ

- กำหนดให้ ๑ รายวิชา มีค่าน้ำหนัก ไม่น้อยกว่า ๐.๕ หน่วยกิต (๑ หน่วยกิต คิดเป็น ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน) และเมื่อรวมจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว ต้องมีเวลาเรียนรวม ๑,๖๔๐ ชั่วโมงต่อ ๓ ปี (๔๑ หน่วยกิต)

- กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กำหนดตัวชี้วัดเป็นรายปี ในการนำไปใช้ อาจจัดให้ตรงตามชั้นปีที่กำหนด หรือยืดหยุ่นระหว่างปี ซึ่งอาจจัดไม่ตรงตามชั้นปีที่กำหนดได้ตามความเหมาะสมและศักยภาพของผู้เรียน

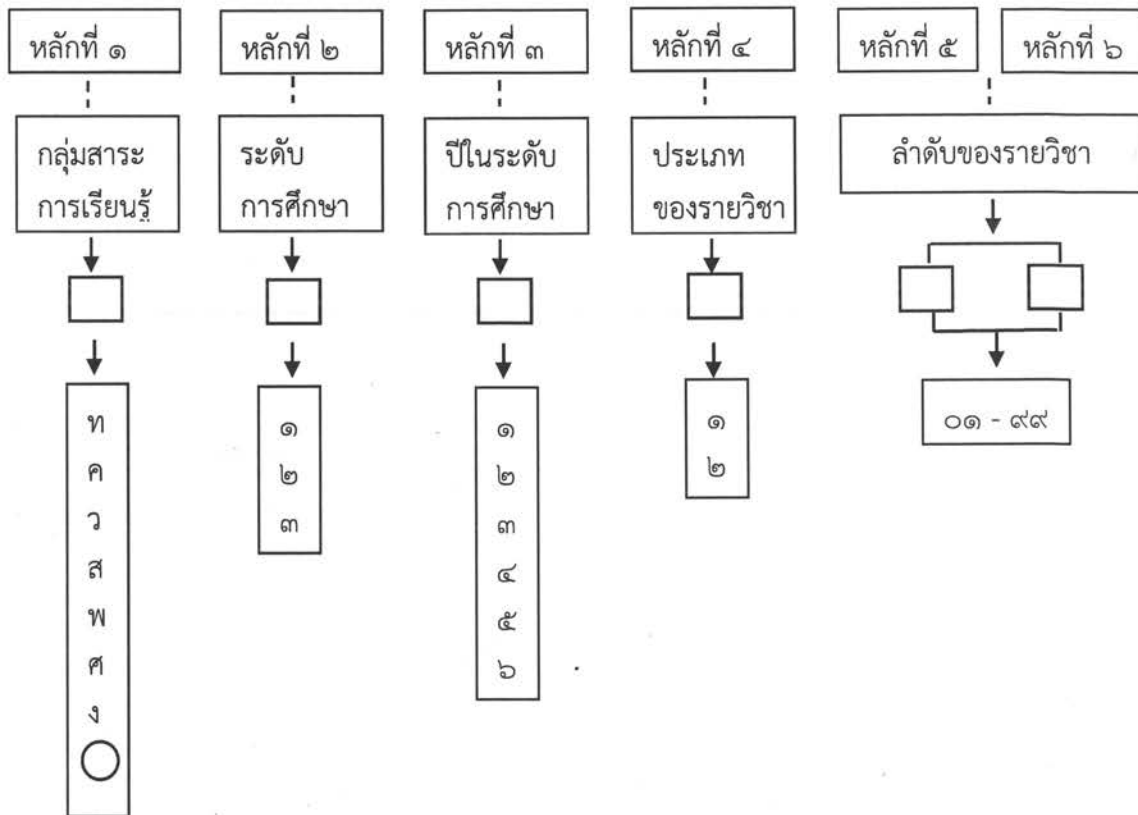
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้จัดรายวิชา ประวัติศาสตร์ให้ครบ ๒ หน่วยกิต ภายใน ๓ ปี

รายวิชาเพิ่มเติม

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตาม ความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนโดยจัดเป็นรายภาค และมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ

๔.๔ การกำหนดรหัสวิชา เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการสื่อสาร สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดรหัสวิชาอย่างเป็นระบบ

ระบบรหัสวิชา การกำหนดรหัสวิชาควรใช้ตัวเลขอารบิก เพื่อสื่อสารและการจัดทำ เอกสารหลักฐานการศึกษา สำหรับรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข ๖ หลัก ดังนี้

หลักที่ ๑ เป็นรหัสตัวอักษรแสดงกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ

- ท หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- ค หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- ว หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
- ส หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- พ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ศ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- ง หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้ใช้รหัสของแต่ละภาษาตามรายการ

หมายเหตุ ๑. รหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

๑.๑ รายการรหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่จะนำไปใส่แทน ○ มีดังนี้

- ก หมายถึง ภาษาเกาหลี
- ข หมายถึง ภาษาเขมร
- จ หมายถึง ภาษาจีน
- ช หมายถึง ภาษารัสเซีย
- ญ หมายถึง ภาษาญี่ปุ่น
- ต หมายถึง ภาษาเวียดนาม

- น หมายถึง ภาษาลาติน
- บ หมายถึง ภาษาบาลี
- ป หมายถึง ภาษาสเปน
- ฝ หมายถึง ภาษาฝรั่งเศส
- ม หมายถึง ภาษามลายู
- ย หมายถึง ภาษาเยอรมัน
- ร หมายถึง ภาษาอาหรับ
- ล หมายถึง ภาษาลาว
- อ หมายถึง ภาษาอังกฤษ
- ฮ หมายถึง ภาษาฮินดู

- ๑.๒ กรณีที่มีสถานศึกษาใดจัดทำรายวิชาภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ ให้สถานศึกษาทำเรื่องเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดรหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพิ่มเติมและประกาศให้สถานศึกษาทั่วประเทศได้รับทราบและใช้ให้ตรงกัน
๒. กรณีกำหนดรายวิชาในกลุ่มเทคโนโลยีในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ให้ใช้รหัสวิชา ว และถ้ากำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ให้ใช้รหัสวิชา ง

หลักที่ ๒ เป็นรหัสตัวเลขแสดงระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย สะท้อนระดับความรู้และทักษะในรายวิชาที่กำหนดไว้ คือ

- ๑ หมายถึง รายวิชาระดับประถมศึกษา
- ๒ หมายถึง รายวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ๓ หมายถึง รายวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักที่ ๓ เป็นรหัสตัวเลขแสดงปีที่เรียนของรายวิชา ซึ่งสะท้อนระดับความรู้และทักษะในรายวิชาที่กำหนดไว้ในแต่ละปี คือ

- หมายถึง รายวิชาที่ไม่กำหนดปีที่เรียน จะเรียนปีใดก็ได้ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
  - ๑ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๑ ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ป.๑ ม.๑ และม.๔)
  - ๒ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๒ ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอน ปลาย (ป.๒ ม.๒ และม.๕)
  - ๓ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๓ ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ป.๓ ม.๓ และ ม.๖)
  - ๔ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๔ ของระดับประถมศึกษา (ป.๔)
  - ๕ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๕ ของระดับประถมศึกษา (ป.๕)
  - ๖ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๖ ของระดับประถมศึกษา (ป.๖)

หลักที่ ๔ เป็นรหัสตัวเลขแสดงประเภทของรายวิชา คือ

- ๑ หมายถึง รายวิชาพื้นฐาน
- ๒ หมายถึง รายวิชาเพิ่มเติม

หลักที่ ๕ และหลักที่ ๖ เป็นรหัสตัวเลขแสดงลำดับของรายวิชาแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในชั้นระดับการศึกษาเดียวกัน ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนตั้งแต่ ๑-๙๙ ดังนี้

- รายวิชาที่กำหนดปีที่เรียน ให้นำรหัสหลักที่ ๕-๖ ต่อเนื่องในปีเดียวกัน หากจัดรายวิชาเป็นรายภาค ให้กำหนดเรียงลำดับรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนแรกก่อน แล้วจึงกำหนดต่อในภาคเรียนที่สอง

- รายวิชาที่ไม่กำหนดปีที่เรียน ให้นำรหัสหลักที่ ๕-๖ ต่อเนื่องในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

- รหัสหลักที่ ๕ และหลักที่ ๖ ของรายวิชาเพิ่มเติม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๔-๖) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ให้กำหนดรหัสวิชา เป็นช่วงลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ ๐๑ - ๑๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มฟิสิกส์

ลำดับที่ ๒๑ - ๓๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มเคมี

ลำดับที่ ๔๑ - ๕๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มชีววิทยา

ลำดับที่ ๖๑ - ๗๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ

ลำดับที่ ๘๑ - ๙๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์อื่น ๆ

๕. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๕.๑ เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) ผู้เรียนมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๓) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๕.๒ เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต

๓) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษา

๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๕.๓ เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

๓) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

นอกจากนั้น การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องให้ความสำคัญกับเงื่อนไขคุณสมบัติผู้สมัครสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา คณะ/สาขาต่างๆ เช่น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีรายวิชาและหน่วยกิตที่เรียนครบตามคุณสมบัติ

โครงสร้างเวลาเรียนของโรงเรียน.....

ระดับประถมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
●กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย						
คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์						
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม						
- ประวัติศาสตร์						
- ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม - หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม						
- เศรษฐศาสตร์						
- ภูมิศาสตร์						
สุขศึกษาและพลศึกษา						
ศิลปะ						
การงานอาชีพและ เทคโนโลยี						
ภาษาต่างประเทศ						
รวมเวลาเรียน(พื้นฐาน)						
●กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
●รายวิชา / กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตาม ความพร้อมและจุดเน้น						
รวมเวลาเรียนทั้งหมด						

โครงสร้างเวลาเรียนของโรงเรียน.....
ระดับมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม.๔	ม.๕	ม.๖
●กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย						
คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์						
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม						
- ประวัติศาสตร์						
- ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม - หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม - เศรษฐศาสตร์ - ภูมิศาสตร์						
สุขศึกษาและพลศึกษา						
ศิลปะ						
การงานอาชีพและ เทคโนโลยี						
ภาษาต่างประเทศ						
รวมเวลาเรียน(พื้นฐาน)						
●กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
●รายวิชา / กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตาม ความพร้อมและจุดเน้น						
รวมเวลาเรียนทั้งหมด						

โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี/รายภาค

๖. คำอธิบายรายวิชา

เมื่อสถานศึกษากำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละปี/ ภาคเรียน เรียบร้อยแล้ว จะต้องเขียน คำอธิบายรายวิชา ทั้งรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติมไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

คำอธิบายรายวิชาคืออะไร

คำอธิบายรายวิชา เป็นข้อมูลรายละเอียดของแต่ละรายวิชา ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ เวลาเรียน รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับชั้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางที่ผู้สอนใช้ในการวางแผนและออกแบบการเรียนการสอน

คำอธิบายรายวิชามีไว้เพื่ออะไร

๑. เพื่อสร้างความเข้าใจว่าในรายวิชานั้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้องค์ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญอะไรบ้าง
๒. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชามีลักษณะอย่างไร

คำอธิบายรายวิชา มีลักษณะเป็นความเรียงที่ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คำอธิบายรายวิชาของรายวิชา พื้นฐาน ให้วิเคราะห์จากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนด สำหรับคำอธิบายรายวิชา เพิ่มเติมให้วิเคราะห์จากผลการเรียนรู้ที่สถานศึกษากำหนดขึ้น คำอธิบายรายวิชาเขียนเป็นรายปีสำหรับระดับประถมศึกษา และเป็นรายภาคเรียนสำหรับระดับมัธยมศึกษา

องค์ประกอบสำคัญของคำอธิบายรายวิชาคืออะไร

องค์ประกอบสำคัญของคำอธิบายรายวิชา... จำแนกได้ ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ประกอบด้วย รหัสวิชา.....ชื่อรายวิชา.....กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ชั้นปี..... จำนวน ชั่วโมงหรือหน่วยกิต

ส่วนที่ ๒ ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะ /กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีแนวทางการเขียนที่สำคัญ ดังนี้

๑. ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
๒. ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง
๓. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อะไรบ้าง ตามหลักสูตรแกนกลาง ฯ และตาม

ธรรมชาติของวิชา

ส่วนที่ ๓ ประกอบด้วยรหัสตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ทั้งหมดในรายวิชานั้น

คำอธิบายรายวิชาเขียนอย่างไร

รายวิชาพื้นฐาน

รายวิชาพื้นฐาน เป็นรายวิชาที่สอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การเขียนคำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน มีขั้นตอนดังนี้

๑. วิเคราะห์ตัวชี้วัดชั้นปีในระดับประถมศึกษา สำหรับมัธยมศึกษาตอนต้นวิเคราะห์ตัวชี้วัดชั้นปีเพื่อกำหนดเป็นรายภาค หรือตัวชี้วัดช่วงชั้นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นรายภาคและสาระการเรียนรู้แกนกลางตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจากกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ความต้องการและบริบทของโรงเรียน เพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดในรายวิชานั้น

๓. จัดกลุ่มตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเพื่อหลอมรวมและเรียบเรียง เขียนเป็นความเรียง ให้เห็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะในรายวิชานั้น

๔. เขียนรายละเอียดตามองค์ประกอบของคำอธิบายรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม

รายวิชาเพิ่มเติมเป็นรายวิชาที่ โรงเรียนกำหนดขึ้นตามจุดเน้น ความต้องการของโรงเรียน หรือท้องถิ่น การเขียนคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม มีขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดผลการเรียนรู้ซึ่งโรงเรียนเป็นผู้กำหนดขึ้น

๒. กำหนดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้

๓. จัดกลุ่มผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ที่ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเพื่อหลอมรวมและเรียบเรียง เขียนเป็นความเรียง ให้เห็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะในรายวิชานั้น

๔. เขียนรายละเอียดตามองค์ประกอบของคำอธิบายรายวิชา

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด สถานศึกษาสามารถทำได้หลายวิธี ในที่นี้ได้เสนอตัวอย่างการวิเคราะห์ตัวชี้วัดประกอบการสร้างความรู้ความเข้าใจ ๒ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด เป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถปฏิบัติได้

แบบบันทึกการวิเคราะห์เพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้..... รายวิชา .....ชั้น.....

สาระ.....

มาตรฐาน.....

ตัวชี้วัด	รู้อะไร (K)	ทำอะไรได้ (P)	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น

รูปแบบที่ ๒ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด เป็นความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบบันทึกการวิเคราะห์เพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้..... รายวิชา .....ชั้น.....

สาระ.....

มาตรฐาน.....

ตัวชี้วัด	ความรู้	ทักษะ / กระบวนการ	คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น

๗. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ ๑) กิจกรรมแนะแนว ๒) กิจกรรมนักเรียน และ ๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยพิจารณาจากโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเป้าหมาย/จุดเน้นของท้องถิ่น พร้อมทั้งพิจารณาความต้องการและจุดเน้นของสถานศึกษา เพื่อจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง หลักสูตรแกนกลางได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีละ ๑๒๐ ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓๖๐ ชั่วโมง จำนวนเวลาที่กำหนด เป็นเวลารวมในการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในส่วนของกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์นั้น หลักสูตรแกนกลางระบุให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ป.๑-๖) รวม ๖ ปี จำนวน ๖๐ ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑-๓) รวม ๓ ปี จำนวน ๔๕ ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๔-๖) รวม ๓ ปี จำนวน ๖๐ ชั่วโมง

จากโครงสร้างเวลาเรียนดังกล่าว สถานศึกษาสามารถพิจารณาจัดแบ่งจำนวนเวลาสำหรับผู้เรียนแต่ละระดับชั้นปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้ตามความเหมาะสม และอาจจัดให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมดังกล่าวในบางชั่วโมงของลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือกิจกรรมชุมนุมต่างๆ ก็ได้ นอกจากนี้ยังสามารถสอดแทรกในการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ โดยมีหลักฐานที่สามารถยืนยันเวลาที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวครบตามเวลาที่สถานศึกษากำหนด พร้อมทั้งการประเมินการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน

การจบหลักสูตรในแต่ละระดับ ผู้เรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภท ดังนี้
ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น จัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

๑. กิจกรรมแนะแนว

๒. กิจกรรมนักเรียน

๒.๑ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์

๒.๒ ชุมนุม ชมรม

ผู้เรียนต้องเข้าร่วมและได้รับการประเมินกิจกรรมทั้ง ๒.๑ และ ๒.๒

๓. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

๑. กิจกรรมแนะแนว

๒. กิจกรรมนักเรียน

๒.๑ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ หรือนักศึกษาวิชาทหาร

๒.๒ ชุมนุม ชมรม

ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง ๒.๑ และ ๒.๒ หรือเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตาม

ความเหมาะสม

๓. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวการเขียนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้แก่ ๑) กิจกรรมแนะแนว ๒) กิจกรรมนักเรียน
และ ๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในแต่ละกิจกรรมให้ระบุแนวการจัดกิจกรรม
เวลาการจัดกิจกรรม และแนวทางการประเมินกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด

ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่าง
รอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้ เป็น
ผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถ
จัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

โรงเรียน..... ได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่ง
ออกเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้.....

.....
นักเรียนทุกคนควรเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ระดับประถมศึกษา.....ชั่วโมงต่อปีการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา.....ชั่วโมงต่อภาคเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว

๒. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้.....

กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

๒.๑ กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร
นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือเนตรนารียุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร ระดับ
ประถมศึกษา.....ชั่วโมงต่อปีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา.....ชั่วโมงต่อภาคเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารียุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

๒.๒ กิจกรรมชุมนุม ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม ระดับประถมศึกษา.....ชั่วโมง
ต่อปีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา.....ชั่วโมงต่อภาคเรียน

แนวการจัดกิจกรรมชุมนุม

.....
.....
.....

หมายเหตุ สามารถระบุชื่อกิจกรรมชุมนุมที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนเลือกเรียน หรือชื่อกิจกรรมชุมนุมที่ โรงเรียนจัดให้มี

๓. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้

.....
.....
.....

ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ระดับประถมศึกษา.....
ชั่วโมงต่อปีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา..... ชั่วโมงต่อภาคเรียน

แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

.....
.....
.....

แนวทางการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....
.....
.....
.....

หมายเหตุ การประเมินผลอาจเขียนแยกการประเมินผลแต่ละกิจกรรม หรือเขียนรวมในภาพรวมของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนก็ได้

๘. โครงสร้างรายวิชา

ในระดับชั้นเรียนครูผู้สอนแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำโครงสร้างรายวิชา และ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วหากรายวิชาใดมีผู้สอนมากกว่าหนึ่งคน ครูอาจร่วมมือกัน ทำงานเป็นทีม เพื่อวางแผนและออกแบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

การจัดทำโครงสร้างรายวิชา

รายวิชาแต่ละรายวิชานั้นประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้หลายหน่วย ซึ่งได้วางแผนและออกแบบไว้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย ดังนั้นเพื่อที่จะช่วยให้ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องเห็นภาพรวมของ แต่ละรายวิชา จำเป็นต้องมีการจัดทำโครงสร้างรายวิชา เพื่อให้ได้ทราบว่ารายวิชานั้นประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวนเท่าใด เรื่องใดบ้าง แต่ละหน่วยพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุตัวชี้วัดใด โดยใช้เวลาในการจัดการเรียน การสอนเท่าใด สัดส่วนการเก็บคะแนนของรายวิชานั้นเป็นอย่างไร

ตัวอย่างโครงสร้างรายวิชา

รายวิชา..... กลุ่มสาระ.....

ชั้น..... ภาคเรียนที่..... จำนวน.....หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
รวมทั้งสิ้น					

๙. การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

การวิจัยจะเป็นที่มาของข้อมูลข่าวสารที่แม่นยำตรงแสดงจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา สาเหตุ และแนวทางปรับปรุงพัฒนาให้สถานศึกษาสามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

- การวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำผลมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียน และความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน

- ๑) การประเมินความต้องการจำเป็นในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของผู้เรียนในอนาคต เพื่อนำมาใช้กำหนดโครงการเรียนรู้ และเวลาเรียน

- ๒) การประเมินความต้องการของพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำมาใช้กำหนดโปรแกรมการเรียน และโครงการต่าง ๆ

- ๓) การประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีหัวข้อในการพิจารณา เช่น ความครบถ้วนขององค์ประกอบหลักสูตร ความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ และกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน ความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และระบบการวัดและประเมินผล เป็นต้น

- การวิจัย ประเมินผลการใช้หลักสูตร

การประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนักในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย คุณธรรม บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับชาติ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข กระบวนการประเมินผลการใช้หลักสูตรสามารถดำเนินการได้ ทั้งระหว่างการใช้หลักสูตร และเมื่อนำหลักสูตรไปใช้เรียบร้อยแล้ว หรือการติดตามจากผลผลิตของหลักสูตร คือ ผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตร

เพื่อให้การประเมินผลการใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายของการควบคุมคุณภาพ สถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินทั้งระบบ คือ

- ๑) กำหนดให้มีการประเมินการใช้หลักสูตร เป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษา
- ๒) สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองให้เกิดขึ้นกับคณะครู
- ๓) วางระบบเครือข่ายการทำงานและมอบหมายงานการประเมินให้คณะผู้ปฏิบัติงานแต่ละคณะดำเนินการประเมินเป็นระยะๆ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะใดต้องประเมินรายการใดบ้าง
- ๔) สรุปผลการประเมิน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การประเมินผลการใช้หลักสูตรมีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ คือ พิจารณาองค์ประกอบของหลักสูตรที่จะประเมิน พิจารณาหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมิน ออกแบบการจัดเก็บข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้พิจารณาตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป สำหรับประเด็นในการประเมินนั้น สามารถประเมินได้ทั้งเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการใช้หลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตร และผลจากการใช้หลักสูตร อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาควรมุ่งเน้นการประเมินส่วนที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพของผู้เรียน

เป็นสิ่งสำคัญและควรคำนึงถึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญ โดยนำผลการประเมินระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มาพิจารณาทั้งผลการประเมินในภาพรวม และผลการประเมินที่แยกรายวิชา และแยกรายมาตรฐาน หากผลการประเมินไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง ควรศึกษาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริง ซึ่งสาเหตุย่อมเกิดมาจากปัจจัยและกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษานั้นเอง จากนั้นจึงหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพต่อไป

ประเด็นเกี่ยวข้องในการประเมินผลการใช้หลักสูตร

นอกจากนั้นสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยปฏิบัติการ (Action research) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง โดยการวิจัยนั้นอาจเริ่มต้นจากการเลือกปัญหาการวิจัยที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อผู้เรียนมากที่สุด และที่มาของปัญหาการวิจัยอาจเกิดจากผู้เรียน เช่น ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาการเรียนรู้อยู่ เป็นต้น หรืออาจเกิดจากการจัดการเรียนรู้ของครูไม่เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนรายคน เมื่อได้ปัญหาการวิจัยแล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ๓๐ /๒๕๖๑

เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

อนุสนธิคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยคำสั่งดังกล่าวให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจในการยกเลิก เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำมามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารจัดการหลักสูตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน จึงให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังปรากฏแนบท้ายคำสั่งนี้ สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ยังคงเดิม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการเปลี่ยนแปลงตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๓๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

รายการ	การเปลี่ยนแปลง
<p>๑. คำ/ข้อความ</p> <p>๑.๑ ผู้เรียนที่ไม่เน้นวิทยาศาสตร์ และผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์</p> <p>๑.๒ “มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด” สำหรับผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์</p> <p>๑.๓ “สาระการเรียนรู้แกนกลาง” สำหรับผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์</p>	<p>๑. คำ/ข้อความที่ยกเลิก/เปลี่ยนแปลง</p> <p>๑.๑ ยกเลิกการใช้</p> <p>๑.๒ ใช้“ผลการเรียนรู้” แทน โดยจัดอยู่ในคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม</p> <p>๑.๓ ใช้ “สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม” แทน โดยจัดอยู่ในคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม</p>
<p>๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมี ๔ สาระ ได้แก่</p> <p>สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต</p> <p>สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต</p> <p>สาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น</p> <p>สาระที่ ๔ แคลคูลัส</p> <p>- ผู้เรียนที่ไม่เน้นวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ ๑ - ๓ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน</p> <p>- ผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ ๑ - ๔ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์</p> <p>๒.๑ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมี ๓ สาระ ได้แก่</p> <p>สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต</p> <p>สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต</p> <p>สาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น</p> <p>นำไปจัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน</p> <p>๒.๒ ผลการเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้จัดรายวิชาเพิ่มเติม ได้แก่</p> <p>๑) ผลการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระที่ ๑-๓</p> <p>๒) ผลการเรียนรู้ในสาระแคลคูลัส</p>
<p>๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมี ๘ สาระ ได้แก่</p> <p>สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ</p> <p>สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ</p> <p>สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ</p> <p>สาระที่ ๔ ชีววิทยา</p> <p>สาระที่ ๕ เคมี</p> <p>สาระที่ ๖ ฟิสิกส์</p> <p>สาระที่ ๗ โลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ</p> <p>สาระที่ ๘ เทคโนโลยี</p> <p>- ผู้เรียนที่ไม่เน้นวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ ๑ - ๓ และสาระที่ ๘ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน</p> <p>- ผู้เรียนที่เน้นวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ ๔ - ๗ และสาระที่ ๘ เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์</p> <p>๓.๑ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมี ๔ สาระ ได้แก่</p> <p>สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ</p> <p>สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ</p> <p>สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ</p> <p>สาระที่ ๔ เทคโนโลยี (เปลี่ยนจากสาระที่ ๘ เป็นสาระที่ ๔)</p> <p>นำไปจัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน</p> <p>๓.๒ ผลการเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้จัดรายวิชาเพิ่มเติม ได้แก่</p> <p>สาระชีววิทยา</p> <p>สาระเคมี</p> <p>สาระฟิสิกส์</p> <p>สาระโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ</p>

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่ง ที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีคำสั่งที่ ๓๐ /๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

เพื่อให้สถานศึกษานำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียน การสอนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบท จุดเน้นของสถานศึกษา และศักยภาพของผู้เรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีแนวทางการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา ตามที่แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
แนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ดังนี้

๑. การจัดรายวิชา

๑.๑ ระดับประถมศึกษา

๑) สถานศึกษาควรจัดรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กลุ่มละ ๑ รายวิชาต่อปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ จำนวน และพีชคณิต สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต และสาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ และสาระที่ ๔ เทคโนโลยี ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

๒) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน โดยจัดเป็นรายปี ตามโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนด และกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ได้ตามความเหมาะสม ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อาจจัดได้มากกว่า ๑ รายวิชา ในแต่ละภาค/ปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ จำนวน และพีชคณิต สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต และสาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ และสาระที่ ๔ เทคโนโลยี ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

๒) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน และเกณฑ์การจบ โดยจัดเป็นรายภาค ตามโครงสร้างเวลาเรียน ที่กำหนด และกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ

๑.๓ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ได้ตามความเหมาะสม ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อาจจัดได้มากกว่า ๑ รายวิชา โดยภายใน ๓ ปี ต้องครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนด

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ จำนวน และพีชคณิต สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต และสาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ และสาระที่ ๔ เทคโนโลยี ไปจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐาน

๒) สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน และเกณฑ์การจบ โดยจัดเป็นรายภาค ตามโครงสร้างเวลาเรียน ที่กำหนด และกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ สำหรับผู้เรียนที่มีศักยภาพด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทักษะที่จำเป็นในการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในวิชาชีพที่ต้องใช้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สถานศึกษาควรพิจารณานำผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และ วิทยาศาสตร์เพิ่มเติมไปจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม

๓) สถานศึกษาสามารถนำตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ โดยอาจจัดให้ตรงตามชั้นปีที่กำหนด หรือยืดหยุ่นระหว่างชั้นปี ซึ่งอาจจัดไม่ตรง ตามชั้นปีที่กำหนดได้ตามความเหมาะสมและตามศักยภาพของผู้เรียน

๒. การบริหารจัดการเวลาเรียน

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง การบริหาร จัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. การจัดการเรียนการสอน

๓.๑ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เน้นการเชื่อมโยงความรู้ กับกระบวนการ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ ใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้และแก้ปัญหาที่หลากหลาย เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริง อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับระดับชั้น ตามบริบท ความต้องการ ความเหมาะสม ความพร้อมของ สถานศึกษาและศักยภาพของผู้เรียน

๓.๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคโนโลยี สถานศึกษาควรวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท ความต้องการ ความพร้อมของสถานศึกษาและศักยภาพของผู้เรียน โดยอาจพิจารณา ดำเนินการจากแนวทางการจัดกิจกรรม ดังนี้

๑) บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยนำ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๔ เทคโนโลยี กับสาระอื่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มาบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒) บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์กับกลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๔ เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่มีความสอดคล้อง หรือเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๒ การออกแบบและเทคโนโลยี และสาระที่ ๓ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มาบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำผลการประเมินไปใช้ ประกอบการตัดสินผลการเรียนได้ทั้งสองกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓.๓ การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาสามารถพิจารณานำผลการเรียนรู้ในคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และวิทยาศาสตร์ เพิ่มเติมที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐานมาจัดการเรียนรู้ เพื่อต่อยอด หรือเสริมศักยภาพของผู้เรียน ได้ตามความเหมาะสมและศักยภาพของผู้เรียน

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ สพฐ. ๖๒๓๗ / ๒๕๖๐

เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม
วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นการ
พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนของชาติให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล สอดคล้องกับประเทศไทย ๔.๐
โลกในศตวรรษที่ ๒๑ และทัดเทียมกับนานาชาติ ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและดำรงชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์
ในประชาคมโลก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
ดังปรากฏแนบท้ายคำสั่งนี้ แทนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เงื่อนไขและระยะเวลาการใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ให้เป็นไป ดังนี้

๑. ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔
๒. ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ๒ ๔ และ ๕ และชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๑ ๒ ๔ และ ๕

๓. ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ให้ใช้ในทุกชั้นเรียน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจในการยกเลิก เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่ม
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถบริหารจัดการเวลาเรียน และนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทจุดเน้นของสถานศึกษา และผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเวลาเรียนได้ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยให้สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่แนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐
เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. การบริหารจัดการเวลาเรียน

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง ดำเนินการจัดโครงสร้างเวลาเรียนที่มีความยืดหยุ่น ดังนี้

๑.๑ ระดับประถมศึกษา

๑) จัดเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบท จุดเน้นของสถานศึกษา และศักยภาพของผู้เรียน ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนพื้นฐานรวมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเวลาเรียน และผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด

๒) จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ สถานศึกษาอาจจัดให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

๓) จัดเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด

๔) จัดเวลาเรียนรวมทั้งหมด ให้เป็นไปตามความเหมาะสมของสถานศึกษา ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงศักยภาพและพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียนและเกณฑ์การจบหลักสูตร

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษา

๑) จัดเวลาเรียนพื้นฐานตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร

๒) จัดเวลาเรียนเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร

๓) จัดเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด

๔) จัดเวลาเรียนรวมทั้งหมด ให้เป็นไปตามความเหมาะสมของสถานศึกษา ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงศักยภาพและพัฒนาการตามช่วงวัยของผู้เรียนและเกณฑ์การจบหลักสูตร

๒. การจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย มีความปรองดอง สมานฉันท์ เพื่อสันติสุขในสังคมไทย จึงกำหนดให้สถานศึกษาทุกสังกัด ทุกระดับชั้นและทุกช่วงชั้น ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจัดการเรียนการสอนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ในสังคม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแล้ว ให้ดำเนินการส่งเสริมการสร้างความ เป็นพลเมืองดีของชาติตามความพร้อม และบริบทของสถานศึกษา โดยพิจารณาทางเลือก ดังนี้

๒.๑ เพิ่ม “วิชาหน้าที่พลเมือง” ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หรือ

๒.๒ บูรณาการกับการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นทั้งรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หรือ

๒.๓ บูรณาการกับการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น หรือ

๒.๔ บูรณาการการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรม/ โครงการ/ โครงการงาน หรือวิถีชีวิตประจำวันในโรงเรียน

๓. การบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงองค์ความรู้เพื่อก้าวทันโลก และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงกำหนดให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานทุกแห่ง จัดเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จำนวน ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือ ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ได้ตามความพร้อม บริบทของสถานศึกษา และศักยภาพของผู้เรียน โดยพิจารณาทางเลือก ดังนี้

๑) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน จำนวน ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือ ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ

๒) จัดเป็นรายวิชาพื้นฐานอย่างน้อย ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี และจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม และหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ๘๐ ชั่วโมงต่อปี รวมเวลาเรียนทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือ ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สถานศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามบริบท ความต้องการ ความเหมาะสม ความพร้อมของ สถานศึกษาและศักยภาพของผู้เรียน เน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยให้ความสำคัญกับการใช้ ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) ให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และ ความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ดังนี้

๑) การทบทวนคำศัพท์ก่อนเรียน

๒) การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยผ่านกิจกรรมที่สนุกสนานและพัฒนาการเรียนรู้

๓) การใช้สื่อเสริมแอฟพลีเคชันและเทคโนโลยี ส่งเสริมการสอนและสร้างแรงจูงใจ

๔) การใช้หนังสือเรียน โดยเน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน

๕) การสอนเสริมผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ และจัดหาสื่อ/แหล่งเรียนรู้

เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน

.....

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐ / ว ๕๒๕๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การชี้แจงความเข้าใจการบริหารจัดการเวลาเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกเขต

อ้างถึง ๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ๒ ฉบับ ที่อ้างถึง ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง ที่จัดการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ เพิ่มเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จาก ๔๐ ชั่วโมงต่อปี เป็น ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็น ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ระดับประถมศึกษา กำหนดเวลาเรียนรวมไม่เกิน ๑,๐๐๐ ชั่วโมงต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดเวลาเรียนรวมไม่เกิน ๑,๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี โดยการจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมพัฒนา ๔H และจะต้องเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้จัดทำคู่มือบริหารจัดการเวลาเรียนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ <http://academic.obec.go.th/web/node/460> ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งคู่มือดังกล่าว อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์และการจัดส่งให้เขตพื้นที่การศึกษาไว้ใช้ประโยชน์ และแจกจ่ายให้กับทุกโรงเรียนในสังกัด เนื่องจากมีการสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดการดำเนินงานมายังสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา จึงขอชี้แจงทำความเข้าใจในประเด็นคำถาม ดังนี้

๑. การจัดเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จำนวน ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี กำหนดให้จัดอยู่ในส่วนของรายวิชาพื้นฐาน สำหรับปีการศึกษา ๒๕๕๙ นี้ หากสถานศึกษาใด จัดรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือจัดเป็นกิจกรรมที่มีเวลาชัดเจนอยู่ก่อนแล้ว และมีเวลาเรียนรวมทั้งหมดของการเรียนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง ให้ถือว่าอนุโลมไปก่อน และจะต้องจัดตามข้อกำหนดในประกาศในปีการศึกษา ๒๕๖๐

๒. การบริหารจัดการเวลาเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ อันมีผลสืบเนื่องมาจากการเพิ่มเวลาเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สถานศึกษาสามารถจะเกลี่ยเวลาในส่วนของรายวิชาพื้นฐาน จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดก็ได้ ยกเว้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และสาระประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนรวมในรายวิชาพื้นฐาน จำนวน ๘๔๐ ชั่วโมงต่อปี อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาอาจจะเกลี่ยเวลาเรียนจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี เนื่องจากผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ การเรียนรู้ใน ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้นี้ ควรเน้นการสร้างทักษะและ

๒/คุณลักษณะ...

คุณลักษณะผ่านกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าการเน้นสอนเนื้อหา และจำนวนตัวชี้วัดที่ต้องรู้ของ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้พิจารณาอยู่บนฐานของเวลาเรียนรวม ๑๖๐ ชั่วโมงต่อปีแล้ว

๓. การบันทึกเวลาในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.๑: ป) ของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ให้บันทึกเวลาตามที่กำหนดในโครงสร้างเวลาเรียน ตามระเบียบการวัดและประเมินผลที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน สำหรับปีการศึกษา ๒๕๕๙ การบันทึกอาจแตกต่างกันไป เช่น ภาคเรียนที่ ๑ วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๐ ชั่วโมง ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๑๐๐ ชั่วโมง ให้ลงใน ปพ.๑: ป เป็น ๑๒๐ ชั่วโมง เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้โรงเรียนทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๗๒, ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๗๖
โทรสาร ๐๒ - ๒๘๘๕๗๘๐

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา โดยมีนโยบายยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงองค์ความรู้เพื่อก้าวทันโลก และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตามโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับนโยบาย ความเหมาะสม ความต้องการ ความพร้อม และบริบทของสถานศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศให้สถานศึกษาบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. การบริหารจัดการเวลาเรียน

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง เพิ่มเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จาก ๔๐ ชั่วโมงต่อปี เป็น ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็น ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๒. การจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ให้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สถานศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามบริบท ความต้องการ ความเหมาะสมและความพร้อมของสถานศึกษา เน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) ให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ดังนี้

(๑) การทบทวนคำศัพท์ก่อนเรียน

(๒) การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยผ่านกิจกรรมที่สนุกสนานและพัฒนา

การเรียนรู้

(๓) การใช้สื่อเสริมแอปพลิเคชันและเทคโนโลยี ส่งเสริมการสอนและสร้างแรงจูงใจ

(๔) การใช้หนังสือเรียน โดยเน้นทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน

(๕) การสอนเสริมผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ และจัดหาสื่อ/แหล่งเรียนรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพ

ของผู้เรียน

๓. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สถานศึกษาดำเนินการด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ และสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

อนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการตามแนวทางที่แนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก

(ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ให้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สถานศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามบริบท ความต้องการ ความเหมาะสมและความพร้อมของสถานศึกษา เน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) ให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) มีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

๑. การทบทวนคำศัพท์ก่อนเรียน เป็นกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ทุกชั่วโมง โดยนำคำศัพท์ที่เคยเรียนแล้วมาเน้นย้ำ ซ้ำทวน ให้ออกเสียงได้ถูกต้อง เข้าใจความหมาย และนำไปใช้ในการสื่อสารได้

๒. การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยผ่านกิจกรรมที่สนุกสนานและพัฒนาการเรียนรู้เป็นการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยเน้นการฟัง พูด ในสถานการณ์รอบตัว พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคล โดยผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เช่น เกม เพลง นิทาน บทบาทสมมติ ฯลฯ

๓. การใช้สื่อเสริมแอฟฟลิเคชันและเทคโนโลยี ส่งเสริมการสอนและสร้างแรงจูงใจ ครูสามารถเลือกใช้สื่อเสริมแอฟฟลิเคชันและเทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนมีโอกาสฟังและออกเสียงอย่างถูกต้อง และผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกฝนทักษะด้วยตนเอง เช่น การฝึกออกเสียง (Phonics) จากวิดีโอ Eng 24 (www.eng24.ac.th) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การใช้แอฟฟลิเคชันเสริม Echo Hybrid และสื่ออื่น ๆ ที่ครูสามารถจัดหาให้เหมาะสมกับบริบทของตน

๔. การใช้หนังสือเรียน โดยเน้นทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน หนังสือเรียนเป็นสื่อพื้นฐานที่สถานศึกษาทุกแห่งมีอยู่แล้ว ครูสามารถเลือกใช้บทเรียน จากหนังสือเรียน มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

๕. การสอนเสริมผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ และจัดหาสื่อ/แหล่งเรียนรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน ครูควรจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ในการเติมเต็มสำหรับผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ และต่อยอดให้เกิดความท้าทายสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูง

ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น เพื่อสะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และคุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตร โดยให้สถานศึกษารายงานผลให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทราบ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งครูนำผลการประเมินมาใช้ปรับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ มีความรู้พื้นฐาน ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน สร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีงาม และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ครอบคลุมหลักองค์ ๔ แห่งการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา รวมทั้ง เพื่อให้สถานศึกษาในโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สามารถบริหารจัดการเวลาเรียน ตามโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับนโยบาย เหมาะสมกับความต้องการ ความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศให้สถานศึกษาบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการเวลาเรียน

๑.๑ ระดับประถมศึกษา จัดเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน ๘๔๐ ชั่วโมงต่อปี และรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น ๔๐ ชั่วโมงต่อปี และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี รวมเวลาเรียนต่อปี ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ชั่วโมง

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน ๘๘๐ ชั่วโมงต่อปี และรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี รวมเวลาเรียนต่อปี ไม่เกิน ๑,๒๐๐ ชั่วโมง

๒. การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

๒.๑ การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เป็นการลดเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ ปรับบทบาทของครูในการบรรยาย การอธิบายความรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ ตั้งคำถามที่ท้าทายความสามารถ และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตร

๒.๒ การจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข จากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสมอง (Head) พัฒนาจิตใจ (Heart) พัฒนาทักษะการปฏิบัติ (Hand) และพัฒนาสุขภาพ (Health) ให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ความก้าวหน้า

ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการผ่านตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน/ผู้ปกครอง/ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อรายงานผลให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทราบ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งครุณาผลการประเมินมาปรับการจัดกิจกรรมให้มี ประสิทธิภาพ

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก

(ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐ / ว๑๗๑๗๙

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.๑๐๓๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว๑๗๑๗๙ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว๑๒๓๙ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง โดยให้สถานศึกษาจัดรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองไปแล้วนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนด จึงกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เป็นการเพิ่มเวลาเรียนให้กับสถานศึกษา โดยการบูรณาการการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ ดังนี้

๑. บูรณาการกับการเรียนรู้รายวิชาอื่นทั้งรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยการวิเคราะห์จุดเน้นและขอข่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้ของรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง กับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ของรายวิชาพื้นฐานหรือเพิ่มเติมที่ตรงกัน/สอดคล้องกัน จากนั้นบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง ๒ รายวิชาเข้าด้วยกัน ให้มีการวัดและประเมินผล แล้วนำคะแนนที่ได้จากการวัดและประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาเป็นคะแนนระหว่างเรียนของทั้ง ๒ รายวิชา แล้วนำไปรวมกับคะแนนปลายปี/ปลายภาคของทั้ง ๒ รายวิชา เพื่อตัดสินและให้ระดับผลการเรียน

๒. บูรณาการกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการวิเคราะห์จุดเน้นและขอข่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้ของรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ จากนั้นบูรณาการการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง ให้มีการวัดและประเมินผล แล้วนำคะแนนที่ได้จากการวัดและประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมมาเป็นคะแนนระหว่างเรียนของรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง แล้วนำไปรวมกับคะแนนปลายปี/ปลายภาค เพื่อตัดสินและให้ระดับผลการเรียน ส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ประเมินและสรุปผลการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

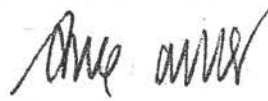
๓. บูรณาการกับกิจกรรม/โครงการ/โครงงาน โดยการวิเคราะห์จุดเน้นและขอข่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้ของรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองกับวัตถุประสงค์/เป้าหมายของกิจกรรม/โครงการ/โครงงาน จากนั้นบูรณาการการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองกับการปฏิบัติกิจกรรม/โครงการ/โครงงาน ให้มีการวัดและประเมินผล แล้วนำคะแนนที่ได้จากการวัดและประเมินผลระหว่างการศึกษาปฏิบัติ มาเป็นคะแนนระหว่างเรียนของรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองกับกิจกรรม/โครงการ/โครงงาน สำหรับรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง ให้นำไปรวมกับคะแนนปลายปี/ปลายภาค เพื่อตัดสินและให้ระดับผลการเรียน

/๔. บูรณาการ...

๔. บูรณาการกับวิถีชีวิตประจำวันในโรงเรียน โดยนำกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม
หน้าที่พลเมืองไปบูรณาการกับวิถีชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง การเข้าแถวเคารพธงชาติ
มารยาทไทย การแสดงความเคารพ การมีระเบียบวินัย กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ฯลฯ โดยกำหนด
ผู้รับผิดชอบในการวัดและประเมินผลในแต่ละกิจกรรม แล้วนำผลการประเมินมาส่งให้ครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม
หน้าที่พลเมืองซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนระหว่างเรียน สำหรับนำไปรวมกับคะแนนปลายปี/ปลายภาค
เพื่อตัดสินและให้ระดับผลการเรียน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๗๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๘๐

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง การเพิ่มวิชาหน้าที่พลเมืองเป็นรายวิชาเพิ่มเติม
ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ตามนโยบายคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติ ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประวัติศาสตร์ความเป็นไทย วิทยาศาสตร์ และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย มีความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อสันติสุขในสังคมไทย นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศกำหนดให้สถานศึกษาทุกสังกัดเพิ่ม “วิชาหน้าที่พลเมือง” ลงในหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทุกระดับชั้นและทุกช่วงชั้น ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำกรอบคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม “วิชาหน้าที่พลเมือง” และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว สำหรับให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำไปจัดทำรายละเอียดในหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเรือเอก

(ณรงค์ พิพัฒน์นาคัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รายละเอียดแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง การเพิ่มวิชาหน้าที่พลเมืองเป็นรายวิชาเพิ่มเติมใน
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว๗๗๙ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑
- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว๑๒๓๙ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗
- กรอบคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม “วิชาหน้าที่พลเมือง” และการกำหนดรหัสรายวิชาเพิ่มเติม

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐ / ว ๗/๗๑๙

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.๑๐๓๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน และการบริหารจัดการศึกษา เรื่อง การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การสร้างวินัย การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนการเรียน การสอนในวิชาประวัติศาสตร์ และหน้าที่ของพลเมือง รวมถึงการสอนศีลธรรมแก่นักเรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ และควรส่งเสริมการเรียนให้เข้มข้น นั้น เพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานจึงกำหนดแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ให้เป็นไปตามโครงสร้างเวลาเรียนของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒. การจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง ให้สถานศึกษาจัดรายวิชาหน้าที่พลเมือง เป็นรายวิชาเพิ่มเติม ทุกระดับชั้นและช่วงชั้น โดยดำเนินการดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) ให้สถานศึกษาจัดรายวิชา "หน้าที่พลเมือง" เป็นรายวิชาเพิ่มเติม จำนวน ๔๐ ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) ให้สถานศึกษาจัดรายวิชา "หน้าที่พลเมือง" เป็นรายวิชาเพิ่มเติม จำนวน ๘๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี (๒ หน่วยกิต)

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตาม แนวปฏิบัติดังกล่าว โดยดำเนินการตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษา ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ทั้งนี้ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะดำเนินการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิชาติ จิระวุฒิ)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๗๘ โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๘๐

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐ / ๑๖๓๓๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.๑๐๓๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขี้แจงแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมืองเพิ่มเติม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๑๐ / ๑๖๓๓๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีหนังสือแจ้งแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง ดังนี้

๑. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ให้เป็นไปตามโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒. การจัดการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง ให้สถานศึกษาจัดรายวิชาหน้าที่พลเมืองเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ทุกระดับชั้นและช่วงชั้น โดยดำเนินการดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) ให้สถานศึกษาจัดรายวิชา "หน้าที่พลเมือง" เป็นรายวิชาเพิ่มเติม จำนวน ๔๐ ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) ให้สถานศึกษาจัดรายวิชา "หน้าที่พลเมือง" เป็นรายวิชาเพิ่มเติมจำนวน ๘๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี (๒ หน่วยกิต) นั้น

เพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอชี้แจงเพิ่มเติมดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาเพิ่มรายวิชา "หน้าที่พลเมือง" ลงในหลักสูตรของสถานศึกษาเป็น "รายวิชาเพิ่มเติม" ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คือ

๑.๑ ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) จำนวน ๖ รายวิชา รายวิชาละ ๔๐ ชั่วโมงต่อปี

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) จำนวน ๖ รายวิชา รายวิชาละ ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน

๑.๓ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) จำนวน ๔ รายวิชา รายวิชาละ ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน (ตลอด ๓ ปี ๒ หน่วยกิต)

๒. ให้สถานศึกษากำหนดรหัสรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้รหัสรายวิชาหลักที่ ๑ - ๔ ตามที่กำหนด ส่วนหลักที่ ๕ และ ๖ ลำดับที่ของรายวิชา ให้เป็นตามที่สถานศึกษากำหนด แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ โดยสถานศึกษาทำหมายเหตุท้ายโครงสร้างหลักสูตรว่า เพิ่มตามหนังสือที่ ศธ ๐๔๐๑๐/๑๖๓๓๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

๓. สำหรับภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ นี้ ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม "หน้าที่พลเมือง" ดังนี้

๓.๑ ระดับประถมศึกษา ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ดังนี้

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๑

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๒

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๓
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๔
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๕
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๖

โดยใช้เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง ให้มีการวัดและประเมินผลโดยคิดเวลาเรียน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ จากเวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง

๓.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง

- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๒
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๔
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๖
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน

และให้มีการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

๓.๓ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง

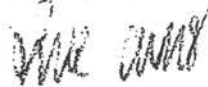
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๑
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๒
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ๔
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง (๐.๕ หน่วยกิต) ต่อภาคเรียน

และให้มีการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงแล้ว ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้จากเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (<http://www.obec.go.th>) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษ รัตตสัย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๗๘ โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๘๐

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ๑๑๐ /๒๕๕๕

เรื่อง การแก้ไขโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษา
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

อนุสนธิคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๖๘๓/๒๕๕๒ เรื่อง การปรับปรุง
โครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้เหมาะสมกับบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงให้มีการแก้ไขโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกข้อกำหนดเวลาเรียนในรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและ
จุดเน้น ระดับประถมศึกษา “ปีละไม่เกิน ๔๐ ชั่วโมง” และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น “ปีละไม่เกิน ๒๐๐
ชั่วโมง” ของโครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และให้ใช้
ข้อกำหนดเวลาเรียนต่อไปนี้แทน

“ระดับประถมศึกษา ปีละไม่น้อยกว่า ๔๐ ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง”

๒. ให้ยกเลิกข้อกำหนดเวลาเรียนรวมทั้งหมด ระดับประถมศึกษา “ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ชั่วโมง/ปี” และ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น “ไม่เกิน ๑,๒๐๐ ชั่วโมง/ปี” ของโครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และให้ใช้ข้อกำหนดเวลาเรียนต่อไปนี้แทน

“ระดับประถมศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชั่วโมง/ปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ชั่วโมง/ปี”

๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๑) ของเกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่ว่า “ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามโครงสร้างเวลาเรียน
ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด” และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน
ตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามที่
สถานศึกษากำหนด”

๔. ให้ยกเลิกความในข้อ ๑) ของเกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่ว่า “ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่เกิน ๘๑ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชา
พื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด” และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชา
เพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด”

๕. ให้ยกเลิกความในข้อ ๑) ของเกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่ว่า “ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๘๑ หน่วยกิต โดย
เป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด” และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชา
เพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายไมตรี ภูศิริตม)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/๒๔๑๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๑๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ชี้แจงแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต/ ผู้อำนวยการสถานศึกษา

อ้างถึง หนังสือ สพฐ. ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว ๓๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ เรื่องการดำเนินการตาม
โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

ตามหนังสือที่อ้างถึง ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ เป็นวิชาเฉพาะ
อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง จึงมีข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ตลอดเวลา เพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติ
สพฐ. ขอเรียนชี้แจงรายละเอียดดังนี้

๑. ปรับโครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
ดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) เพิ่มเวลาเรียนสาระพื้นฐานในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จาก ๘๐ ชั่วโมงต่อปี เป็น ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี
โดยกำหนดให้เรียนสาระประวัติศาสตร์ ๔๐ ชั่วโมงต่อปี และเรียนสาระศาสนา ศิลปะ จริยธรรม
สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระเศรษฐศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์
๘๐ ชั่วโมงต่อปี ปรับเวลาเรียนรวม (พื้นฐาน) จาก ๘๐๐ ชั่วโมงต่อปี เป็น ๘๔๐ ชั่วโมงต่อปี และปรับ
เวลาเรียนรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นจาก ๘๐ ชั่วโมงต่อปี เป็น
ปีละไม่เกิน ๔๐ ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) เพิ่มเวลาเรียนสาระพื้นฐานในกลุ่ม
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จาก ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี (๓ หน่วยกิต) เป็น
๑๖๐ ชั่วโมงต่อปี (๔ หน่วยกิต) โดยกำหนดให้เรียนสาระประวัติศาสตร์ ๔๐ ชั่วโมงต่อปี (๑ หน่วยกิต)
และเรียนสาระศาสนา ศิลปะ จริยธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระ
เศรษฐศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี (๓ หน่วยกิต) ปรับเวลาเรียนรวม (พื้นฐาน) จาก
๘๔๐ ชั่วโมงต่อปี (๒๑ หน่วยกิต) เป็น ๘๘๐ ชั่วโมงต่อปี (๒๒ หน่วยกิต) และ
ปรับรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นจาก ๒๔๐ ชั่วโมงต่อปี เป็น
ปีละไม่เกิน ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี

๒/ ระดับมัธยมศึกษา...

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) เพิ่มเวลาเรียนสาระพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จาก ๒๕๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี (๖ หน่วยกิต) เป็น ๓๒๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี (๘ หน่วยกิต) โดยกำหนดให้เรียนสาระประวัติศาสตร์ ๘๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี (๒ หน่วยกิต) และเรียนสาระศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระเศรษฐศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ ๒๕๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี (๖ หน่วยกิต) ปรับเวลาเรียนรวม (พื้นฐาน) จาก ๑,๕๖๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี (๓๘ หน่วยกิต) เป็น ๑,๖๕๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี (๔๑ หน่วยกิต) และปรับรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นจาก ไม่น้อยกว่า ๑,๖๘๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี เป็น ไม่น้อยกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมงตลอด ๓ ปี

๒. ปรับเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรับเกณฑ์การจบการศึกษา รายวิชาพื้นฐาน จากเดิม ๖๓ หน่วยกิต เป็น ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมจากเดิมไม่น้อยกว่า ๑๔ หน่วยกิต เป็นไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปรับเกณฑ์การจบการศึกษา รายวิชาพื้นฐาน จากเดิม ๓๘ หน่วยกิต เป็น ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมจากเดิมไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต เป็นไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติดังกล่าว ทั้งนี้ สพฐ. กำลังดำเนินการจัดทำคำสั่ง สพฐ. เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มพัฒนาหลักสูตร

โทร. ๐๒ ๒๘๘ ๕๗๗๖ , ๕๗๗๘

โทรสาร ๐๒ ๒๘๘ ๕๗๗๒

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ กส.ท ๒๕๕๒

เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

อนุสนธิคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๒๕๓/๒๕๕๑ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑

กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบ
การศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อให้สอดคล้องกับ
นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการเน้นการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ จึงให้มีการปรับปรุง
โครงสร้างเวลาเรียน และเกณฑ์การจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่แนบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

Wu A. C.

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โครงสร้างเวลาเรียน (แนบท้ายคำสั่ง สพฐ. ที่.....๖๘๓.../ ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียน ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน									
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย
	ป. ๑	ป. ๒	ป. ๓	ป. ๔	ป. ๕	ป. ๖	ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔-๖
● กลุ่มสาระการเรียนรู้										
ภาษาไทย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)
คณิตศาสตร์	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)
วิทยาศาสตร์	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๖๐ (๔ นก.)	๑๖๐ (๔ นก.)	๑๖๐ (๔ นก.)	๓๒๐ (๘ นก.)
○ ประวัติศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๘๐ (๒ นก.)
○ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	} ๘๐	} ๘๐	} ๘๐	} ๘๐	} ๘๐	} ๘๐	} ๑๒๐ (๓ นก.)	} ๑๒๐ (๓ นก.)	} ๑๒๐ (๓ นก.)	} ๒๔๐ (๖ นก.)
○ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการ ดำเนินชีวิตในสังคม										
○ เศรษฐศาสตร์										
○ ภูมิศาสตร์										
สุขศึกษาและพลศึกษา	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)
ศิลปะ	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)
การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)
ภาษาต่างประเทศ	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๘๐ (๒๒ นก.)	๘๘๐ (๒๒ นก.)	๘๘๐ (๒๒ นก.)	๑,๖๔๐ (๔๑ นก.)
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๓๖๐
● รายวิชา / กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและ จุดเน้น	ปีละไม่เกิน ๔๐ ชั่วโมง						ปีละไม่เกิน ๒๐๐ ชั่วโมง			ไม่น้อยกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมง
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ชั่วโมง/ปี						ไม่เกิน ๑,๒๐๐ ชั่วโมง/ปี			รวม ๓ ปี ไม่น้อยกว่า ๓,๖๐๐ ชั่วโมง

เกณฑ์การจบการศึกษา (แบบท้ายคำสั่ง สพฐ. ที่ ๖๘๓ / ๒๕๕๒ ลงวันที่.....๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒)

เกณฑ์การจบการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑. เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่เกิน ๘๑ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

(๒) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต

(๓) ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่าน เกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๒. เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

(๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า ๘๑ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต รายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

(๒) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วย

(๓) ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

